

Column **Marleen van Uchelen-Schipper**

GOVERNANCELESSEN UIT DE MONDKAPJESUITSPRAAK

Over de mondkapjeszaak is veel geschreven. Er is zelfs een documentaireserie over verschenen: *Mondkapjesgoud*. Zoals iedereen weet gaat het om drie zakenpartners die in privé miljoenen verdienden, terwijl het leek of zij handelden via een non-profit initiatief: Stichting Hulptroepen Alliantie. Een eerste les is dat stichtingsbestuurders die het echt bont maken en de stichting benadelen door hun handelen, op verzoek van het openbaar ministerie door de rechter ontslagen kunnen worden. In dit geval werden zij vervangen door een nieuw bestuur, dat namens de stichting een procedure startte om geld terug te halen. De rechter oordeelde dat de twee voormalige bestuurders en de feitelijk beleidsbepaler (Van Lienden) hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de door de stichting geleden schade. Er was volgens de rechter sprake van onbehoorlijke taakvervulling die ieder van hen persoonlijk ernstig te verwijten is. Dit is een hoge drempel waaraan niet zo gemakkelijk wordt voldaan. Het vonnis ging over het richtsnoer van bestuurders, over wat behoorlijk handelen is, maar ook over het ontnemen van een zakelijke kans en tegenstrijdig belang. De rechter sprak zich in heldere bewoordingen uit over wat van een bestuurder verlangd mag worden. Bestuurders moeten zich bij hun taakuitoefening richten naar het belang van de stichting en de daarmee verbonden organisatie of onderneming. Zij moeten daarbij handelen op een manier die van een integere en onbevooroordeelde bestuurder mag worden verwacht, zonder zich daarbij te laten leiden door andere

(persoonlijke) belangen die hier niet parallel aan lopen. Het was in dit geval niet in het belang van de stichting om namens een concurrerende commerciële entiteit de mondkapjesovereenkomsten aan te gaan. Daarmee heeft het drietal de Stichting Hulptroepen Alliantie ernstig benadeeld. Zij hebben hun eigen belang om geld te verdienen zwaarder laten wegen, aldus de rechtbank, en hun loyaliteitsverplichting ten opzichte van de stichting geschonden.

Je kunt dus niet zomaar als bestuurder een zakelijke kans die toebehoort aan de rechtspersoon die je bestuurt jezelf in privé toe-eigenen. Je loopt dan het risico aangesproken te worden vanwege onbehoorlijk bestuur. En bovendien geldt voor een (mogelijk) tegenstrijdig belang dat je daar op zijn minst transparant over moet zijn.

Het verweer van de drie zakenpartners was dat de stichting geen belang had bij de schadevordering omdat de coronapandemie voorbij is en het stichtingsdoel niet meer bereikt kan worden. De rechter oordeelde dat de stichting wel degelijk belang heeft bij de schadevordering. De doelstelling is breed genoeg en het geld kan worden ingezet om andere non-profit projecten en organisaties te steunen. «

Marleen van Uchelen-Schipper is universitair hoofddocent aan de Universiteit van Amsterdam en adviseur bij Houthoff. Deze column is geschreven op persoonlijke titel.